

REALITĂȚEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATĂ

Abonamente: 3 ani . . . . . Lei 70
6 luni . . . . . Lei 30

Editor și Redactor: J. B. Sima
Apare totdeauna Duminică

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria 20.

INGINGĂTORII OCEANULUI

Comandantul Byrd   Bert Acosta   Locotenentul Noville   Bernt Balchen

SUS AVIONUL FOKKER CU CARE AVIATORII AU TRECUT OCEANUL luptându-se timp de 19 ore cu ceața și ploia. Plecați dela New-York au fost siliți să aterizeze pe coastele Normandiei, după ce au stat 43 de ore în aer.

ACCIDENTUL UNUI AVION MILITAR ENGLEZ

Un avion englez, care pleca spre Indii, s'a stărâmat la Aschach, în Dunăre.

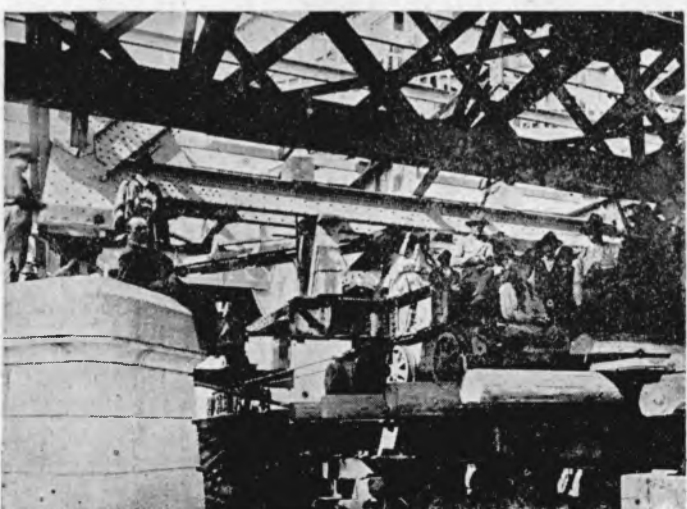
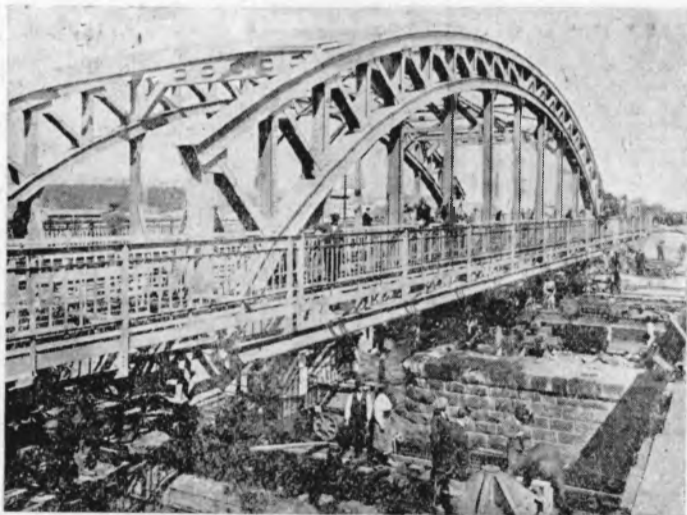

RELAȚIILE CU AMERICA

D-l Titulescu, Ministrul nostru de Externe și d-l Culberston, Ministrul Statelor Unite la București.

„PRIN NOI ÎNSINE“...

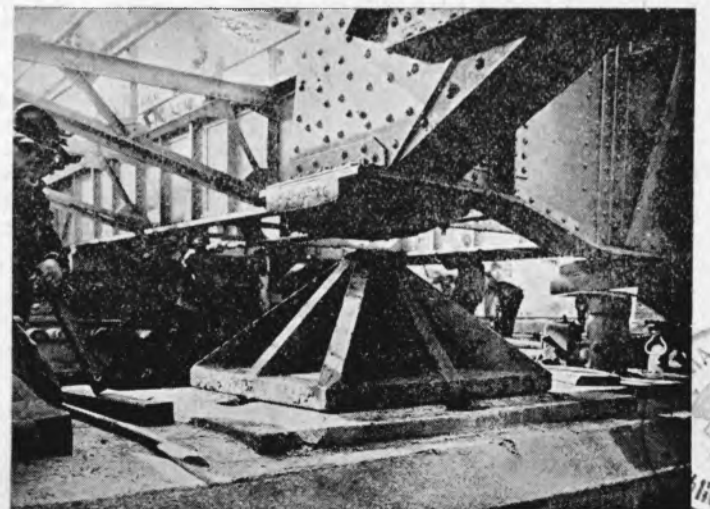
Cu bucurie și mândrie românească, înregistrăm evenimente ca cele dela 17 August, la Cluj. Podul de cale ferată, care trece peste Someș, imediat în apropierea Clujului, un pod vechiu, peste care trenurile trecuau încet de tot și cu multă băgare de seamă, a putut fi înlocuit printr'un pod mare de fier, o operă importantă și—ceea ce merită mai ales mențiune—făcută pe dea'ntregul în țară. Devenim astfel cu totul independenți de industria celorlalte state.

Podul a fost dat traficului în ziua de 17 August cort. Are o lungime de 64 de metri, 2 stâlpi și 2 picioare de beton. Cântărește 460 de tone și a costat vre-o 20 milioane lei.

Lucrările au fost conduse de d-nii Ing. Klein și ing. Riedel, dela secția de întreținere a podurilor C. F. R. Construcția de zid a fost încredințată d-lui Ing. Tiberiu Eremia din București și a durat un an și jumătate. Lucrările de fierărie au fost executate la Reșița, de d-l Ing. Hertz și au fost începute la finea lunii Aprilie cor.

Când podul a fost gata s'a dat la o parte vechiul pod de lemn și noul pod a fost așezat pe stâlpii de piatră, așa după cum se vede în ilustrațiile noastre, reproduse după fotografiile luate în momentul schimbării.

Noul pod este de o construcție foarte solidă și de o înfățișare frumoasă.

Biblioteca Univer...

REALITATEA
 FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ ILUSTRATĂ

 REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj

La București: Calea Victoriei 39.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

 Pe un an întreg . . . . . Lei 250
 Pe o jumătate de an . . . . . „ 130
 Pe trei luni . . . . . „ 70

PENTRU STRĂINĂTATE

 Pentru America \$2
 Jugoslavia și Cehoslovacia . Lei 300

Editor și Redactor: J. B. SIMA

DUMINECĂ, 28 AUGUST, 1927.

Sărac în țară bogată

Țara noastră are holde mănoase, are păduri întinse, mine de aur și argint, fântâni de petrol și gaz natural, ocne de sare și munți de cărbuni, izvoare rezezi și râuri adânci, toate bogățiile se găsesc în țara noastră. S'a repetat de atâtea ori acest cântec încât toată lumea îl știe pe dinafară.

Dar nu s'a găsit nimeni să arate că, în această țară bogată, unde s'ar conveni ca fiecare să trăiască fericit ca în rai, oamenii sunt săraci, săraci lipiți pământului, că mulți n'au nici de pe ce bea apă, că duc o viață lipsită de toate binefacerile cucerite de civilizația de azi, pentru cei pe cari soarta i-a răsfățat. În satele noastre, mai ales în satele românești din Ardeal, e întineric, boală, ignoranță, mrdărie.

Copiii mor, ca flori plâpânde ținute în atmosferă viciată, tuberculoza, alcoolismul, sifilisul și malaria rod trupurile, și sărăcia își arată pretutindeni rânjetul hâd.

Sunt vre-o trei patru ani, când mare parte dintre săteni isbutiseră să adune oarecare stare. Se spunea atunci, de către orășeni, meseriași și funcționari: e criză de bani, fiindcă toți banii sunt la țărani.

Repede însă a venit iar sărăcia. Scumpetea tot mai mare a celor de trebuință: haine, unelte, dichisuri; impozitele mari și, mai ales, anii slabi, a făcut ca tot ce bruma strănăse bietul creștin să se topiască în scurtă vreme.

Astăzi, mai ales în Ardeal, se simte lipsa cea mai aprigă. În Ardeal nu există nici „Cooperativele Sătești” nici „Băncile Populare”, care stau în ajutorul oamenilor în satele din vechiul regat. Aci, băncile hrăpărețe iau dobânzi atât de mari, 36 și 40 la sută, încât la urmă se trezește românul c'a rămas în sapă de lemn. Camăta îi mănâncă și capul. Lucrurile nu stau mai bine nici la orașe, unde dobânzile scumpe toată viața și toată producția industrială.

Situația, care e deosebit de serioasă, se cuvine să preocupe, în primul rând, pe conducătorii treburilor noastre publice.

Să se înființeze repede: „Bănci Populare” și „Cooperative Sătești”, în comunele rurale din Ardeal, și să se smulgă populația, cât mai de grabă, din ghiarele lipsei și din strânsoarea cămătarilor.

Nu numai dacă poporul va avea posibilitatea să trăiască într'o indestulare relativă, civilizația se va întrona și în țara noastră. Oamenii se vor ocupa de suflet și de minte, numai după ce trupul va fi indestulit.

Pentru aceasta trebuie să înceteze fraudele, care secătuesc visteria statului, trebuie schimbată politica economică nenorocită, care apăsând producția, scumpește viața și împiedică valorificarea avuțiilor noastre, trebuie întronată legalitatea și dreptatea, trebuie stabilit pentru fiecare responsabilitatea directă a funcțiunii pe care o ocupă.

Când se vor găsi bărbații luminați și cu dragoste de țară cari să aducă la îndeplinire toate aceste?

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

SACCO și VANZETTI au fost executați. Luni 22 August, noaptea târziu, s'au făcut ultimele pregătiri și apoi, în primul ceas după miezul nopții, cei doi condamnați au fost așezați pe scaunul electric din celula morții a închisurii din Boston și electrocuțați pe rând, întâi Sacco și apoi Vanzetti.

Omorirea acestor doi a dat loc la un proces enorm, între întreaga lume muncitorească, de o parte, și instituția justiției, pe de alta. Omenirea întreagă s'a ridicat împotriva judecătorilor din Boston (Statele Unite), cu învinuirea de a fi trimis la moarte doi nevinovați, numai spre a pedepsi credințele lor politice, și mai ales de a fi chinuit doi oameni, vreme de șapte ani, cu cel mai groaznic chin, acela de a ține amenințarea morții vecinică, deasupra capetelor lor.

La 15 Aprilie 1920, doi funcționari ai fabricii Slatter și Morrill treceau prin strada Principală din South Braintree, în Statul Massachusetts, spre a duce, din birouri la uzină, plata săptămânală a lucrătorilor, când doi indivizi s'au năpustit asupra lor, i-au doborât cu focuri de revolver, i-au prădat de tot ce aveau, s'au suit într'un automobil și apoi au dispărut. Acest atac banditesc a stârnit multă zarvă pe atunci. Șeful Poliției, însărcinat cu cercetarea cazului, a aflat că cei doi criminali sunt doi oameni brunți. A dedus de aci că sunt italieni și, deoarece aveau un automobil, a căutat printre italieni, pe acei cari posedau o mașină, de felul cleia pe care o aveau bandiții. A găsit printre ei un oarecare Boda, care-și ținea automobilul în garajul Johnson și care, la 5 Mai 1920, a venit să-l ridice de acolo, întovărășit de trei compatrioți: Coacci, Sacco și Vanzetti. Aceștia trei din urmă, pentru că nu puteau furniza un alibi perfect, pentru ziua de 15 Aprilie, au fost arestați. Coacci este apoi eliberat, dar Sacco și Vanzetti sunt deținuți mai departe.

S'a început atunci un proces, care a durat multă vreme și Sacco și Vanzetti au fost declarați ca vinovați și condamnați la moarte. Intotdeauna cei doi italieni au susținut nevinovăția lor și au pretins că toată condamnarea se datorește ideilor lor anarhice.

În orice stat, autoritatea are dreptul să reprime mișcările anarhiste, dar civilizația de azi nu îngăduie de a condamna sub învinuire false, pe cei de cari societatea ar dori să scape.

Timp de șapte ani aproape, Sacco și Vanzetti au fost ținuti sub amenințarea permanentă a morții. La 10 August ei trebuiau să fie executați. Mișcarea violentă a opiniei publice de pretutindeni a determinat amânarea acestei date. Sute de telegrame au fost adresate guvernatorului statului Massachusetts, d. Fuller, prin care se cerea grațierea acuzaților și judecătorul Webster Thayer era învinuit că a dat o sentință nedreaptă. S'au produs greve, anarhiștii au aruncat în aer clădiri și au omorât oameni nevinovați, spre a protesta împotriva nedreptății care — ziceau dânsii — se face, prin omorirea lui Sacco și Vanzetti.

După o amânare de câteva zile puterea conducătoare din statul american a rămas la hotărârea sa și a executat pe cei doi italieni.

DIN ce în ce, pe măsură ce știința face progrese, pe aceeaș măsură, se pare că or-

ganismul nostru se debilitază. Omul nu mai poate lupta împotriva boalelor care-l îmbolnăvesc tot mai ușor.

O boală nouă bântuie printre copiii din capitala țării: „paralizia infantilă”, cum i se spune în termeni medicali.

Cel care se îmbolnăvește capătă de obicei ferbințeală, durere de gât sau de stomac și apoi nu mai poate mișca o mână sau un picior. E nevoie să se cheme medicul degrabă, căci numai prin tratare cu serul specific al acestei boale se poate vindeca bolnavul. Dacă paralizia cuprinde pieptul atunci copilul nu mai poate respira și moare. Boala aceasta se ia dela unul la altul și trebuie ferit de-a veni împreună cu cei bolnavi.

NE plângem de impozite mari, ne plângem de lipsa de bani, de greutatea de-a împlini nevoile țării. Sunt vinovați conducătorii cari nu exorcită un control destul de sever asupra subalternilor lor, sunt vinovați cei pentru cari banii statului n'are nici un preț. Așa se face că un căpitan, Nicolae Manea din serviciul intendenței la divizia II-a din Craiova a putut fura, falsificând acte, în vreme de 2 ani, 12 milioane lei. Nimeni nu s'a preocupat de cheltuielile mari pe care le făcea căpitanul Manea, nimeni nu s'a întrebat din ce bani duce o viață atât de luxoasă, până când, într'o zi, o anchetă întâmplătoare a silit pe căpitan care se pregătea să fugă în străinătate să-și curme firul vieții, cu un glonte de revolver...

Dacă nu venia ancheta acum, ancheta determinată numai de alarmarea autorităților militare din pricina altor abateri săvârșite la divizia XI-a, ofițerul, care avea pașaportul gata pleca nesupărat, la vreme.

O ÎNTELEGERE s'a stabilit între Jugoslavia și România, în cece privește înființarea de școale în teritoriile reciproce unde trăiesc sub stăpânire străină români sau sârbi.

Atât Jugoslavia, cât și România vor putea înființa școale cu limba de predare sârbă, respectiv română, în comunele aparținând statului aliat, dacă populația minoritară cuprinde cel puțin 20 de copii.

Acordul acesta echitabil înălătură între cele două țări vecine o neînțelegere veche.

„REALITATEA POLITICĂ”

CUM SE FACE DEZARMAREA

Primul ministru al Poloniei generalul Pilsudski

Mussolini și regele său

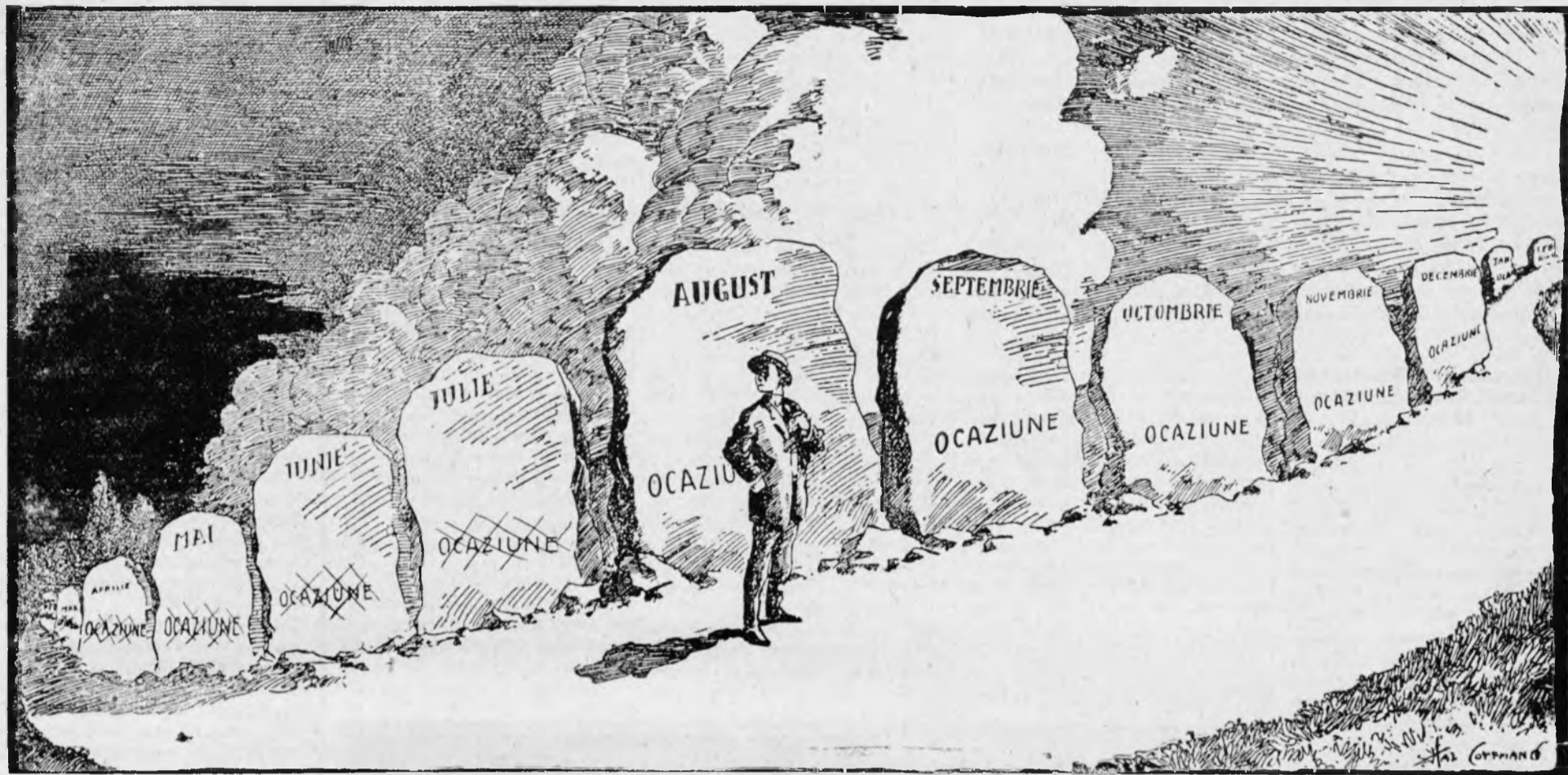

BALETUL ANGLO-RUS

Sacco și Vanzetti, președintele Fuller și ultima manifestație la Paris în favoarea celor doi anarhisti.

Nu te opri la jumătatea drumului!

ALFA vieții trebuie să o străbatem cu toții ori voim ori nu voim. La unul din capete se găsește leagănul și scâncetul de copil; la celălalt capăt e geamătul și sicriul. Pentru unii această cale este foarte lungă, pentru alții, cari au ceva de isprăvit în această viață, drumul e foarte scurt.

În general nu durează decât 60 sau 70 de ani. Fiecare an e despărțit în 12 luni. La fiecare început de an, la 1 Ianuarie, obișnuim să ne uităm înainte la șirul lung de luni, rânduit așa cum sunt pietrele din ilustrația noastră. Pe fiecare dintre ele stă scris un cuvânt magic: **PRILEJUL**. În această clipă, prinzându-le astfel, încleștăm fălcile pline de hotărâre și energie, strângem pumnii, și blestemând toate nebuniile trecutului, hotărâm că de acum încolo nu vom lăsa să ne scape aceste prilejuri, nu vom trece pe lângă ele fără să le folosim. Cu aceste gânduri intrăm în Anul cel Nou, dar de cele mai multe ori, nu știm cum se face că ne strecurăm printre cele 12 luni, tot atât de ușor ca și în anii trecuți și prilejurile se șterg, unul câte unul. Când scriem aceste rânduri **OPT** din cele **DOUĂSPREZECE** au și trecut, mai mult decât o jumătate de an s'a scurs și câți dintre noi ar putea spune, că n'au pierdut timpul degeaba?

Niciodată să nu aștepti ajutor dela **ALTUL**. Numai **VOINȚA TA** proprie, propria ta **HOTĂRÂRE** și **AUTOCRITICA** te pot ajuta fără greș. Numai în sminteață, la risipă, la lenevire, la trândăvie, „prieteni” se ajută reciproc. În munca grea de a te ridica și a deveni din **NIMICA GEVA**, trebuie să te opintești singur.

Pentru aceasta însă nu trebuie să pierzi nici o zi, de care să nu poți da socoteala. O zi de care nu-ți poți da seama, înseamnă același lucru cu pierderea unei sume de bani. Nimeni nu compătimeste pe cel care a avut o mie de lei și i-a pierdut, lumea nu condamnă nici pe hoțul care i-a furat. „**PENTRU CE N'A AVUT GRIJE DE BANI**” spun oamenii. La fel cu vremea pierdută, cu risipa prilejurilor. Nimeni nu compătimeste pe cel care și pierde vremea, pe cel care nu știe să prindă prilejul.

Munca intensă singură nu este de folos în viață. Nimic nu o poate înlocui, și oricât de amar va fi acest leac, câteodată, trebuie să-l înghițim, dacă vrem ca boala necazurilor și a lipsurilor să nu ne ajungă.

„**VEZI TU BĂRBAT ȘCUSIT ÎN TREBILE SALE? SĂ ȘTIȚI, CĂ VA STA ÎNAINTEA REGILOR ȘI NU VA STA ÎNAINTEA OAMENILOR DE JOS.**” Omul energic în treburile sale, este egal cu oamenii cei mai mari.

Energie înseamnă străduință și sârguință continuă. Străduința înseamnă să faci cum poți mai bine. Cel care face cât mai bine, face totul, ajunge atât de înalt cât se poate și este egal cu oricare altul, fără considerare cât va fi acest altul de înalt. De aceea fii

Am trecut de jumătatea anului, care formează una din verigele lanțului de ani ai vieții noastre. Fiecare lună înseamnă un nou prilej o nouă ocaziune pentru noi. Întreabă-te: Ce am făcut oare cu cele opt prilejuri ale anului acestuia? Ce voi face cu celelalte patru, care îmi stau înainte? Dacă această problemă nu te interesează, sau dacă socoți că există alt lucru mai important ca acesta, atunci să-ți plângi de milă ție însuși.

energic și sârguitor și orice faci, fă-o **DIN TOATE PUTERILE TALE**, și vei ajunge înaintea oricărui alt om.

De bună seamă că este ușor de dat și chiar de citit „**SFATURI BUNE**”; ceea ce e greu, este singurul lucru care are valoare, este ca însuși să **GÂNDEȘTI** în sufletul tău. Nu poți crea forță mușchulară cuiva masându-l doar; pentru ca să devină tare și puternic, acela trebuie să **MUNCIASCĂ**. Tot asemenea nu poți face ca cineva să izbândiască, dându-i sfaturi bune, trebuie ca el singur să **GÂNDIASCĂ** și să **MUNCIASCĂ**.

Tot ce ai pe această lume ești **TU ÎNSUȘI**, nu te ai decât **PE TINE**, iar tu nu ești altceva decât **TIMP**.

Privește înapoia ta și-ți vei da seama cum străbați calea vieții, **PE INDELETE** în copilărie, ca **FULGERUL** la bătrânețe.

Ianuarie, Februarie, Martie, Aprilie, Mai, Iunie, Iulie și August din anul 1927, au trecut pentru totdeauna. S'au alăturat celorlalte luni ale vieții tale, din care nu mai poți căpăta îndărăt nici măcar o clipă singură: s'au dus și nu se vor înapoia niciodată. Din anul **ACESTA** mai sunt doar câteva luni, și poate că din viața toată mai sunt doar câțiva ani. Mai curând sau mai târziu, numele **TĂU** se va citi printre cei morți și prilejul nu-ți va mai întinde mâna niciodată. Oprește-te deci, stai pe loc și gândește-te bine: **ACUMA** este prilejul. **ACUMA** trebuie să te străduiești **ACUMA** a vreme de muncă.

Muncește cât ai posibilitatea să muncești. O lună de zile e un timp lung, care poate schimba multe pentru cel care muncește și gândește, care poate schimba adesea tot cursul vieții.

Nu te induioșa de lunile trecute, de prilejurile pierdute. Nu pierde vremea risipind lacrimi pentru ele. Stălpii, pe care prilejurile sunt însemnate, sunt făcuți din piatră, ei nu vor simți căldura lacrimilor tale și vei pierde vremea zadarnic. În lunile care au mai rămas din acest an, în lunile, câte au mai rămas din viața ta întreagă, poți așeza din nou temelii vieții tale. La vârsta de 20, sau la cea de 50 de ani, fiecare își poate schimba viața spre mai bine. Dar ca să facă aceasta, omul are nevoie, mai presus de toate, să existe într'insul glasul care-l trezește, simțământul care-l îndeamnă, hotărârea de a nu risipi vremea degeaba și dispref pentru ne-

bunie trecută. Numai atunci poate învinge toate prejudecățile și toate greutățile.

Sunt mii de tineri cari cred că pot înșela pe stăpânii lor, când pradă timpul și caută să treacă zilele fără să se prea piardă cu firea lucrând. Adevărul este altul, ei se înșeală pe ei înșiși. Dacă nu muncești pentru cel care te-a angajat, dacă nu dovedești că ești energic, în treburile pe care le ai de făcut, atunci nu poți răvni la succes și la înaintare, la însărcinări mai de seamă sau la salarii mai bune. Mai întâi trebuie să te arefi vrednic de un loc mai înalt, de un salariu mai bun și acestea vor veni apoi dela sine. Poziții înalte și salarii mari sunt de jur împrejurul nostru, dar trebuie oameni, cari să știe să se facă demni de aceste prilejuri și salarii.

Mai ales țara noastră, care e la începutul dezvoltării ei, are nevoie de **TOATE** energiile câte există și câte se pot produce, în tinerețel nostru. Acestea trebuie să se afirme și trebuie încurajate.

Următoarele cuvinte sunt vrednice de a fi însemnate și așezate la căpătâi, așa ca omni să le vadă în fiecare dimineață: „**MUNCA CINSTITĂ, ECONOMIE, SOMNUL DE TREBUINȚĂ**, (aceasta înseamnă să nu-ți risipești vremea, hoinărind noaptea) **EXERCITIUL FIZIC, PĂSTRAREA MINTII ȘI A TRUPULUI CURAT. RESPECTĂ PE ALȚII, ȘI RESPECTĂ-TE PE TINE ÎNSUȘI. SÂRGUITOR ÎN TREBURILE TALE, NU RISIPI TIMPUL ȘI CERCETEAZĂ-TE PE TINE ÎNSUȘI.**”

Un înțelept bătrân a spus: „Mai de ales este un nume bun decât avuție mare, și bunăvoință de cât argintul și aurul.”

Nu înseamnă că ai ajuns la capătul vieții cu succes, dacă n'ai ajuns cu un nume bun, chiar dacă acesta te-a costat toate avuțiile. Au fost mulți oameni cu stare, în lumea aceasta, cari în timpul vieții și-au putut satisface orice plăcere și cari au murit, fără să se știe că au trăit cândva. De asemenea au fost alții, cari au murit săraci, cum a fost bunăoară Diogene, cel care a trăit în butoi, sau Isus, care a spus „că n'are unde să-și plece capul” și mulți alții bine făcători ai omenirii și al căror nume a rămas înscris, cu litere de aur, în paginile istoriei și în mintea omenirii. Aceștia sunt și astăzi pildă pentru mii și milioane de oameni. Ei sunt exemplu pentru tineri, mângâiere pentru cei bătrâni, încurajare pentru cei obidiți și năpăstuiți. De aceea ține la numele tău cel bun și, dacă e nevoie, fă aceasta cu prețul avuției.

Înseamnă oare acest lucru că banul, care reprezintă putere și independență, trebuie disprețuit? Nici decum. Un înțelept a spus: „Avuția domnește peste cei săraci și cel ce împrumută dela alții, se face servul creditorului său.” Într'o lume în care stările sunt astfel, încât cel care e bogat domnește asupra celor cari nu sunt avuți, trebuie ca fiecare să fie energic și să nu rămână veșnic sărac lipsit pământului, veșnic în slujba altora, nici când stăpân pe el înșuș, nicidecum stăpân pe timpul său.

Înseamnă oare că cel bogat e superior celui sărac? De sigur că nu. Adesea împrejurările, nașterea și alte întâmplări, sunt răspunzătoare, în cea mai mare parte, cu un om e bogat sau sărac. Dar pentru nimeni nu există scuză, dacă rămâne mereu în aceeași stare nenorocită. Nu e neapărată trebuință, spre a fi fericit, independent și stăpân pe tine însuși și pe timpul tău, să ai milioane și milioane. Fericirea și independența nu stă în milioane, care și ele alcătuiesc un fel de sclăvie, pentru acei cari le au, ci posedarea celor trebuincioase, independența de gândire și în sfârșit energia de a crea, de a însemna ceva. După o vorbă înțeleaptă leneșul zice: „Leul este afară, voui fi sugrumat în uliță.” Nu încerca să aduci vre-o scuză bălbăitoare, atunci când de fapt te stăpânește lenea, când ești lipsit de sârguință și străduință. Nu există decât un singur leu, de care trebuie să te temi, este **LENEVIA** din tine însuși. De bună seamă că aceasta te va sugruma. Nu există om, care să fie muncit prea mult. Oameni cari să fi suferit de prea multă muncă, nu sunt; sunt numeroși acei cari nu muncesc destul. Aceștia sunt adevăratul flagel al omenirii, dela aceștia decurg toate relele.

Există oameni, mai cu seamă printre politicieni, cari vor să urce scara faimei publice, a renumelului și a onoarei, sprijinându-se pe meritele altora. Această scară nu trebuie urcată și adesea e foarte primejdieasă. Ea este așezată pe pământul minciunii, al fățarniciei și al demagogiei, pământ șubred, care oricând se poate cufunda, așa încât scara să se prăbușiască în prăpastia adâncă.

Tinerilor, ceea ce suntem datorim la trei factori: eredității, influenței mediului, adică a celor cu cari venim la olaltă, și mai presus decât acestora doi, felului cum gândim și muncim noi înșine. Alegeți deci cu grije prietenii. „**PRIETENI PUȚINI, DAR ALEȘI**” este o deviză bună. Oamenii „supărăcioși și pătimași” trebuie evitate înconjurări. Stai departe de oamenii lipsiți de ambiție, și cari n'au nici o țintă hotărâtă în viață. Ferește-te de acei tineri, cari știu să povestiască cu toate amănuntele peripețiile ultimului bal, cari știu cum este moda cea mai nouă, dar cari nu pot să-ți vorbiască nimic despre un plan, care să dovediască că într'adevăr crezul lor muncește.

Nu cere niciodată altora să-ți ducă dâșii povara ta; și în afară de marginile familiei tale, nu te învoui a purta poverile altora.

ACTE DE INDRĂZNEALĂ ȘI CURAJ

Dela căpitanul Slocum și Alain Gerbault, la Lindbergh

Imensitatea Oceanului a fost străbătută de Lindbergh în 32 de ore. 32 de ore singur deasupra întinsului nefărâmurit de apă, între cer și mare, fără îndoială, că dovedește la omul care e capabil de a suporta asemenea situație, nu numai îndrăzneală și curaj dar și nervi de oțel.

Fără a micșora câtuș de puțin meritele aviatorului american, credem interesant să relevăm că doi predecesori în îndrăzneală, în calm și energie, ai lui Lindbergh, doi marinari încercați Căpitanul Slocum, la 1895, și Alain Gerbault, în 1924, au avut temeritatea de a înfrunta singuri Oceanul, ba cel dintâi chiar toate Oceanele, și a rămânea, vreme de luni de zile, jocul valurilor și al necunoscutului.

Potestirile care urmează descriu peripețiile celor doi navigatori.

CĂPITANUL SLOCUM ÎNCONJOARĂ PĂMÂNTUL, SINGUR, ÎNTR-O BARCĂ

CĂPITANUL Joshua Slocum era un american, de origine engleză, fără multă cultură, dar iubind cu pasiune marea și foarte dibaci în navigația cu pânze. Descendent dintr-o familie de marinari, născut el însuși pe coastele reci ale Scoției Noi, tatăl său fusese un agricultor, îndrăgostit mai mult de călătoriile dealungul cursurilor de apă, decât de ogor, și care nu cu plăcere schimbăse bara de cărmăciu pentru coarnele plugului. Nu e de mirare că acest fermier a primit cu bucurie dorința fiului său de a se angaja, de copil, marinar pe o corabie de pescari.

Micul Joshua și-a făcut ucenicia ca ajutor la bucătărie; dar și-a dat repede seama că meseria de a freca tacâmurile nu face de dansul și s'a angajat în marina comercială. Muncind cu încăpăținare, rând pe rând, a înaintat în grad și, în cele din urmă, a ajuns să fie comandantul mai multor corăbii, al căror armator era tot dansul.

Astfel vizită China, Japonia, Australia și apoi se apucă să construiască corăbii. Dar patima călătoriilor îl cuprinsese atât de tare, încât repede a renunțat la această meserie nouă, care de altfel i-a produs mai multe neajunsuri. La 1892 se bătea cu gândul să solicite din nou comanda unei corăbii, când, un căpitan de marină, dintre prietenii lui, i-a oferit o barcă veche, împotmolită de multă vreme, într'un câmp, apropiat de țarm, și care, după spusele aceluia, avea nevoie de oarecare reparație.

De fapt era necesară o reînnoire aproape completă a bărcii. După ce dădu deoparte învelitoarea, care o acoperia, căpitanul Slocum observa că **Spray-a**, așa se numia această mică corabie, nu mai era bună decât de pus pe foc. Nu o refuză însă, ci, luând în mână un topor bun, doborând mai mulți copaci apropiați, spre a o reface pe de a întregul.

Treisprezece luni mai târziu, lucrul său era terminat și barca în bună stare și ușor lărgită, ca să țină mai lesne pe mare, se legăna domol, legată de țarm. Măsură înțocmai 11 m. 70 lungime, 4 m. 20 lărgime și 1 m. 40 adâncime. Cuprinde 9 tone și costase, spre a fi refăcută, 544 de dolari, adică 2770 de lei, din vremea de dinainte de război.

După o călătorie scurtă, de încercare, marinarul se hotărî pur și simplu să facă înconjurul lumii.

Ce l-a îndemnat la aceasta? Volumul pe care l-a publicat de atunci, cu titlul: „**Sailing alone around the world**”,—adică pe românește: Cu barca cu pânze, singur, în jurul lumii,—nu o spune în mod lămurit. În orice caz se poate crede că atracția mării a făcut mult și că dorința, născută la anglo-saxoni, de a bate un record a făcut și mai mult. Pare cert că n'a fost așteptarea unei răsplătiri materiale, căci dacă ne gândim la riscurile aventurii, înțelegem că nici o răsplăță n'ar fi putut compensa primejdiiile ei.

În volumul menționat, n'am găsit nici o lămurire, relativă la partea financiară a acestei expediții extra-ordinare. Cu toate acestea Că-

pitanul, după cum o mărturisește cu umilință, nu era bogat, și faptul că a trebuit să primească de la un prieten **Spray-a** în dar, într-o stare atât de mizerabilă, dovedește că i-a mers destul de prost în încercările sale de a fi constructor și armator. Cum a putut oare să acopere cheltuielile, relativ importante, ale unei asemenea călătorii de trei ani, în cursul căreia a trebuit să se hrăniască, să se îmbrace și, din când în când, să se îngrijască de reparațiile necesare bărcii sale?

N'am fi știut nici în această chestiune nimic, dacă n'am fi fost lă-

pede și aspru. Mă gândeam că nu mai pot da înapoi, că mă angajam într-o aventură riscată, dar eram în deplină cunoștință de cauză. Nu mă sfătuisem decât cu mine singur, încrezându-mă în experiența mea de marinar.

Aceasta e totul. Nici un cuvânt despre planul, pe care de bunăseamă îl chibzuiuse multă vreme, așa încât trebuie, spre a reface în linii mari drumul micului vas, să răsfăiești volumul dintr'un capăt în altul. Parcursul a fost cam acesta: plecând din Scoția nouă, Slocum a ajuns prin Azore la Gibraltar. Lăsând deoparte Europa, s'a îndreptat, prin insulele Canare către America de sud, a atins, pe rând, Pernambuco, Rio de Janeiro, Buenos Aires, apoi, prin strămoșia lui Magellan, luă drumul Australiei, ajunse în Oceanul Indian, înconjură Capul Bunei Speranțe și de aci ajunse iar în America de sud pentru ca apoi să se ridice până la Noua Scoție.

Intinerarul, care l-a silit să străbată de trei ori Atlanticul, atunci când ar fi trebuit, de fapt, să se coboare întâi dealungul continentului nou, până la strămoșia lui

presia unei cufundări complete. Mii de gânduri au fășnit deodată în creierul meu în această clipă, care nu se mai termina. Cel dintâi, îmi amintesc, a fost acesta: mi-am făgăduit că dacă **Spray-a** va scăpa teafără din acest pericol, să întrebunțez toată energia mea, spre a construi un vas mai de seamă, de același model, ceace și astăzi sper că voi putea face cândva...

Simțiți voluptatea neînfrântă a marinarului, care se luptă cu marea? Soarta a vrut ca să iasă învingător din această încercare și acum și în multe alte dați încă, dar veți vedea, în cele ce urmează, că într'o zi marea și-a luat răsplata victorioasă.

Prin aceleași ținuturi ale Țării de Foc, Slocum a avut de luptat cu cei din urmă sălbatici, cari au mai rămas pe acest glob prea civilizat. În diferite rânduri, indigenii, văslind în lotcele lor repezi, au încercat să asedieze micul vas, care adesea era silit de furtună să acosteze, pe țarmul neospitalier. Pericolul cel mare era ca sălbaticii să nu vină în timpul nopții.

La drept vorbind, adesea ori au încercat, dar n'au insistat. Căci Căpitanul, spre a se păzi de asemenea incursiuni, a descoperit un mijloc foarte ingenios. În fiecare seară, el semăna pe punte cuie mari, cu vârfuri ale căror vârfuluri ascuțite, îndreptate în sus, intrau adânc în pi-

lui, care a luat-o cu spaimă și nu i-a mai trebuit nimic. Slocum, de altfel, nu inventase acest procedeu, care se folosește de mult în Mexic. Când în această țară pitorească un individ suspect cere, spre a-și aprinde țigara, foc dela un vecin, acesta, dacă nu se încrede, întinde propria sa țigară înfiptă în țeava revolverului credincios...

După ce a trecut de Capul Furtunelor, mica navă se avântă în largul Pacificului. Nu se putea să nu se opriască la insula Juan Fernandez, de unde, Slocum spune că n'a înțeles, cum de Robinson Crusoe, sau mai exact marinarul Alexandru Selkirk, a putut să se hotărăască să plece.

După descrierea lui, această insulă e un fel de paradis în miniatură. Coline verzi, văi fertile, se succed într'un decor minunat, străbătut de pârâie murmurătoare. Nici un fel de fiare sălbatică, nici un șarpe, toată fauna e formată de câțiva mistreți și capre sălbatice.

Locuitorii nu cunosc întrebunțarea nici a romului, nici a berei. Nu există poliție și nici judecători. Nici un fel de sclăvie, nici un fel de supunere la capriciile modei, fiecare se îmbracă după fantazia lui.

Spre a ajunge de aci în insulele Marchize, lui Slocum i-a trebuit o lună întreagă. Gândiți-va la aceasta: un om singur, cu totul singur, neînsoțit nici măcar de un animal de casă și care, timp de 30 de zile, se luptă cu intemperiele uneia dintre regiunile marine ale globului, cea mai frământată de furtuni, pe bordul unui vas mai mic decât unul de pescari.

Pregătirea meselor, repararea hainelor, citirea câtorva cărți distractive, a căror titluri nu ni-l da, ocupa mai mare parte din timpul său. Observarea fenomenelor meteorologice, calcularea „punctului” și manevra micii nave absorbiau restul zilei, și chiar o parte din noapte.

Lucrul curios, căpitanul ne asigură că n'a fost nevoie să rămână ore lungi la cărmă. Pentru cine cunoaște oricât de puțin navigația cu pânze, faptul e surprinzător, căci de obicei pilotul este constrâns să îndrepte, în fiecare moment, direcția, schimbată prin variația de intensitate și capriciile vântului. Cu toate acestea marinarul spune cu termeni proprii: „Tot timpul îmi era ocupat, dar nu prin rămânerea la cărmă. Cred că nici un om n'ar putea, șezând sau în picioare, să conducă în mod continuu o navă, care face înconjurul lumii. Preferam să citesc cărțile mele, să fierb alimentele și să le mănânc în pace.”

Cum făcea oare? De sigur că, fixându-și direcția voită, înțepenia cărmă, cu riscul ca de mai multe ori pe zi să compenseze, prin cărmiri viguroase, abaterile fatale. Metoda pare de sigur îndrăzneată, în aceste locuri, unde bat vânturile alizee, despre care, Slocum ne spune, că i-au pricinuit multe neajuri. De altminteri nu se plânge și pretinde că l-au compensat, făcându-l să recâștige timpul pierdut.

În insula Rodriho, așezată la nord-est de Mauriciu, Slocum a fost victima unei aventuri curioase. Cu câteva zile înainte de sosirea sa, singurul preot al locului ținuse o cuvântare vehementă despre Anti-Christ. De sigur că declarase cu o căldură prea convingătoare, că din pricina păcatelor lumii, epoca venirii Anti-Christului era aproape. Vă închipuiți ușor apostrofa:

— Luați seama fraților, în curând va sosi!...

Întru-atâta, încât brusca apariția a bărcii mici, care fugia dinaintea furtunei, cu pânzele întinse, a produs agitație în rândurile locuitorilor și s'au ridicat îndată sute de exclamații:

— Iată-l, e el!

— Sosește, el-este!

— Iată Anti-Christul!

Atras de sgomof, guvernatorul insulei a venit în port, în grabă mare, și mai puțin încrezător decât suferii săi, a primit să se urce pe bordul **Spray-ei**, care tocmai lăsase ancora. Această îndrăzneală a

ATACUL SPRAY-EI ȘI ILUZIA MANECHINELOR

Căpitanul Slocum avea grije să așeze, în diferite locuri pe punte, manechine, care pe asediatori că pe bord era un echipajiu întreg.

FUEGINII ÎNCEARCĂ UN ATAC DE NOAPTE

Spre a se apăra împotriva asediatorilor, Căpitanul împrăștia pe punte cuie, ale căror vârfuluri intrau în picioarele sălbaticilor, care atunci fugiau urlând.

munți de d. P. Carié, președintele societății zoologice din Franța, care, întâmplător, a văzut pe Căpitan, în trecere prin insula Mauriciu.

După cum ne spune d-l Carié, la fiecare oprire, marinarul, a cărei expediție originală a fost semnalată de marile ziare americane, permițea vizitarea micii sale corăbii, în schimbul unei sume de 5 lei de persoană și în același timp ținea conferințe, al căror produs îi permițea să se aprovizioneze pe loc. Adăogați la aceasta darurile în natură, oferite mai peste tot, de colegii săi cei vechi, comandanții de corăbii mari și de vase de război, de indigenii insulelor din Pacific, și chiar de guvernorii unora dintre posesiunile engleze, și veți pricepe cum a reușit Slocum, fără multă grijă, să ajungă la capătul călătoriei sale, lungi.

Curajul și îndrăzneala sa nu sunt știrbite însă cu nimic de aceste înlesniri materiale.

La 24 Aprilie 1895, hotărându-se să plece singur în coaja sa de nucă, Căpitanul Slocum întindea pânzele, în rada Bostonului și se îndrepta în spre Azore.

„Sângele bătea cu putere în vinele mele, spune dansul, pașii mei răsuna sonor pe pod, în aerul lim-

Magellan, spre a reveni, către sfârșit, pe coastele Africii și, la nevoie, pe cele ale Europei, e cel puțin bizar. Poate că voise să încerce mai întâi rezistența slabei sale imbarcări, mai înainte de a se aventura în largul Oceanului Pacific.

N'am putea să rezumăm aci toate peripețiile acestei călătorii surprinzătoare. Ne vom mărgini să povestim câteva episoade caracteristice, oprindu-ne mai ales la acele care ne arată impresiile acestui marinar îndrăzneț.

Micul vas viteaz a trebuit, în timpul navigației sale, să înfrunte numeroase furtuni. Cele mai înfricoșătoare au fost în jurul Capului Horn, a cărui poreclă se cunoaște: „Într'o zi, zice Slocum, în largul coastei Patagonia, navigam fără multe pânze, când, un val inspăimântător, datorit, îmi închipui, aglomerării multor altor valuri, se ridică deodată, înaintea bărcii mele. De abea am avut vreme să strâng pânzele și să mă culc în camera odgoanelor. Imediat muntele de apă, al cărui vârf întrecea cel mai înalt punct al catargului meu, se prăbuși, acoperind vasul. Nici o scândură care să nu fi gemut, sub lovitură. A durat un minut sau o secundă, nu știu, dar am avut im-

pioarele sălbaticilor cari, de abia veniți, fugiau urlând.

Atacurile din timpul zilei, Slocum le respingea cu focuri de pușcă, având grije să așeze pe diferite puncte de pe punte manechine, care să facă pe agresori să creadă că posedă un echipajiu întreg. Această iluzie era ușor de produs, chiar pentru oameni civilizați, căci foarte greu își putea cineva imagina ca un om singur să îndrăznească să se aventureze, la asemenea distanțe pe o nacelă fragilă.

De mai multe ori însă, era cât p'aci să fie înconjurat și într'o zi a auzit șieratul săgeților pe la urechile sale, ba chiar una s'a înfipt, sbârâind, în catart. Tot atunci a avut mult de furcă cu un oarecare bandit negru, cu numele Black Pedro, care se bucura dealungul coastei de o reputație sinistră și care încercă, în două rânduri, să-l omoare. Din fericire, Slocum era un om cu sânge rece și nu s'a lăsat înfricat.

Într'o zi, pe când banditul acostase pe puntea sa și îi arăta cu vârful lancei o cutie mare de chibrituri, pe care voia s'o schimbe cu o bucată de slănină, căpitanul a așezat obiectul pe țeava carabinei proprii și a oferit-o astfel banditu-

gubernatorului a liniștit restul populației care, curând, se înghesuia dealungul cheiului, spre a vedea mai de aproape nava demonică.

Apoi, după o oprire la Natal, unde Slocum a fost înfățișat bătrânului prezident Kruger, care nu-și putea crede urechilor, când i s'a povestit extraordinara călătorie a

FIGURA ENERGICĂ A LUI ALAIN GERBAULT

Spray-ei, a început întoarcerea, prin Atlantic, cu un singur incident mai de seamă, o excursiune la Longwood, în trecere pe la Sf. Elena.

De abia a ajuns în patria sa, că a și fost cuprins de dorința de a o părăsi iarăși, pentru o nouă expediție. Într-o zi deci, sunt de atunci vre-o zece ani, se duce în golful New-York-ului, pe bordul Spray-ei, reparată solid, și se îndreptă către o destinație necunoscută. De atunci n'a mai fost văzut.

Poate că a perit în valurile mării. Cu toate acestea sfărâmurile micii sale nave n'au fost regăsite până azi și deci ne-am putea întreba dacă n'a abordat cumva, în vre-o in-

zile grele ale marinarilor și m'am pregătit să îndur lunga, lunga singurătate. Într-o zi, sunt de atunci trei ani, pentru primădată am plecat pe mare, pe bordul lui Firecrest și, acum marea m'a cuprins, a pus stăpânire pe mine, pentru totdeauna. Am devenit un marinar, și nimic mai mult decât un marinar, un matelot și când ca simplu matelot, am plecat dela Cannes, la 25 Aprilie 1924, știam că New-York-ul nu va fi decât etapa unei călătorii mai lungi, și că viața mea, în secolul invențiilor și al aburului, va fi aceea a unui simplu matelot, la marina cu pânze de odinioară.

Desigur că n'ar exista marinari, dacă n'ar exista nave, dacă n'ar exista acele minunate corăbii cu pânze albe, care sunt cea mai frumoasă creație a geniului omenesc. Un marinar bun trebuie să cunoască nava sa și să nu se plângă niciodată de dânsa. Există multe corăbii bune, dar nu există totdeauna marinari buni, și foarte adesea am putea cita versurile lui Kipling:

„Jocul e mai mare decât jucătorul. Corabia e mai bună decât echipajul.“

Singur, în fața mării și a imensității, marinarul devine conștient de micimea sa. Învață că nu folosește la nimic să se plângă de puterea mării sau a furtunii și că nu poate decât să lupte împotriva ei, întrebându-și toată inteligența și toată forța sa fizică. Această luptă perpetuă spre a scăpa de moarte, constituie viața marinarului.

Imediat după plecarea mea din Gibraltar, cea mai mare parte din apa dulce pe care o aveam s'a stricat, și am fost nevoit să mă mulțu-

Prin Africa sălbatecă

DUPĂ ce vei fi devenit, Mauriciu, frate de sânge cu șeful tribului, sper că vom putea să vânam în pace pescăruși albi, fără a risca să fim jefuiți cum ni s'a întâmplat în regiunile sudice.

Avem cu noi doi Sakalavi de pe coasta vestică și o bună pirogă ce putea merge mânăta cu lopețile cât și cu pânzele.

Pescarul alb e numit vulgar ciupește-boi, pentru că trăiește în mijlocul turmelor de boi, hrănindu-se cu paraziții acestor animale. E puțină diferență între pescărușii albi și adevărații pescari. Se disting doar prin aceea că culoarea ciocului și picioarelor pescarilor albi e galbenă, în timp ce la pescarul adevărat — căutat pentru garniturile modei — sunt de culoare albastră neagră. Pescarii albi sunt mai puțin sălbateci ca ceilalți și trăesc, în general, în stoluri, adunându-se pe vărfurile copacilor. Pescărușii adevărați însă sunt, din contra, mai fricoși, din care cauză trăesc în perechi prin orezării sau pe marginea cursurilor de apă.

Prietenul meu Mauriciu, pictor și fotografator, a adus cu sine toate instrumentele. La fiecare clipă el se oprea pentru a schița sau fotografia ceva.

Speram și noi că vom putea vâna câteva rațe pe cari să le fierbem cu cartofi și orez. În scopul acesta luarăm loc în pirogă. O frumoasă rață cucuiată ce scobora fluviul Tiberichina primi cel dintâi glonț. Tocmai ne dădeam cu părerea în ce fel e mai bine să o preparăm pentru masa de seară când, unul din văslașii noștri Sakalavi, ne arătă un pescar negru cocoșat pe niște trestii. Dar, cum era prea departe, nu-l puteam împușca.

Cam la 200 metri distanță de fluviu, se roteau prin văzduh numeroase stoluri de pasări. Văslașii noștri Sakalavi ne spuseră că trebuie să fie o orezărie prin vecinătate. Am luat deci hotărârea să oprim barca. Unul din văslași a fost însărcinat de a o păzi, iar ceilalți a ne întovărăși.

Curând văzurăm flamanzi cu picioarele înalte și penele roze, rațe, lișițe, găini de apă și tot felul de pasări acvatice. Cât despre vânarea rațelor și pescarilor am întâmpinat nenumărate dificultăți, deoarece caimanii înghățau numai de câțiva pe cele doborâte cari, din întâmplare, cădeau pe apa mlaștinei. Din tot ce-am împușcat ne-am ales doar cu doi pescăruși albi și o rață. Ne-am reîntors cu pradă aceasta la locul unde am lăsat pirogă.

Și, în timp ce negrii Sakalavi se ocupau cu descărcarea bagajelor noastre pe cari trebuiau să le transporte la satul vecin, noi plecăm pe malurile fluviului în căutarea pescărușilor. Erburii și stușișuri aco-

mereu expus intemperiiilor, dormind în apă, luptând pe punte, ca să nu fie luat de valuri, frământându-mi fără întrerupere în inima ca să găsesc combinații așa, încât să pot repara, prin mijloacele pe care le aveam pe bord, multe stricăciuni, cu spiritul mereu treaz și îndreptat spre ținta îndepărtată. O singură zi de groază într-o seară, atunci când aproape nimic de furtună, eram la o mie de mile de New-York și la 100 de mile de insulele Bermude. Catartul era rupt, martacul care susține pânzele fusese luat de valuri, pânzele erau bucăți și numai odgoanele dela tribord mai țineau. Știam că era mai înțelept lucrul de a mă întoarce către Bermude, spre a repara stricăciunile, mai înainte de a continua călătoria și eram trist de moarte, căci hotărâsem să străbat Oceanul fără oprire. A fost o luptă dărză împotriva elementelor și împotriva mea însumi.

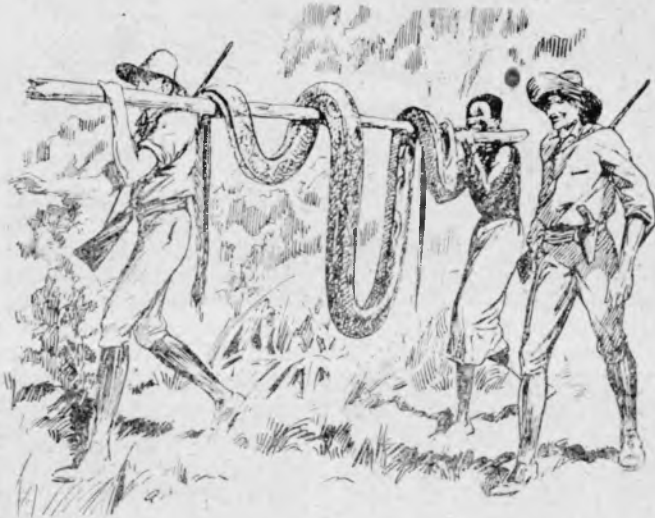
A doua zi câștigasem bătălia și învinsesem furtuna și, în vreme ce nava mea se îndrepta singură către New-York, eu, în cabină, dormiam sfârșit de oboseală, dar bucuros. Iată care a fost viața aspră pe care am dus-o timp de trei luni și

pereau țărnițele mlăștinoase ce serveau de refugiu numeroaselor pasări.

La un moment dat, fără să mai am timpul de a face un pas îndărăt, mă pomenii față în față cu un enorm șarpe boa ce ridica, amenințător, capul în sus.

— Ce e acolo? răcni speriat amicul meu Mauriciu.

Eu eram ca și paralizat. Hidosul șarpe era la doi metri de mine și — sprijinit pe coadă — sta gata să se arunce asupra mea. Simțeam mișcându-se sub mine ceva gros. Când îmi aruncau privirile văzui că era chiar corpul monstrului. Mauriciu încercă arma cu toată iuțeala de care era capabil în timp ce eu smuncii dela brâu cuțitul de vânătoare. Prietenul meu ochi numai decât și trase: deodată văzui cum șarpele se răsucește în oribile contorsiuni. După câțiva timp, când emoțiile trecură, așezarăm corpul uriașului boa — care n'avea mai puțin de zece metri lungime — pe o cracă groasă de arbore și, luându-l pe sus, ne întorserăm la barcă.

Prietenul meu legă șarpele împrejurul pirogei și, ca să sperie pe văzătorii cari ar îndrăzni să se apropie, puse o bucată de lemn în gura deschisă a monstrului. Apoi, liniștit, urcarăm pe o potecă ce ducea în satul negrilor.

Indigenii erau încă adăpostiți pela umbrele bordecelor, de căldura groaznică ce ardea pământul.

După ce ni se făcu primirea cuvenită luarăm în primire coliba ce ni se pregătise. Lungiți la umbră ne odihneam de o oră când, brusc, furăm turburați de țipetele negreselor.

Cei doi Sakalavi veniră repede sfătuindu-ne să ne ducem îndată spre pirogă.

— S'a speriat o femee de șarpele cel mare de la barcă! ne spuseră ei. Toți negrii din sat se scoboară spre fluviu...

Și văzurăm, într'adevăr, ieșind toți oamenii din colibe, alergând

mai bine, pe Ocean. Astăzi, în mijlocul prietenilor mei, aș putea să mă bucur în pace de un succes, pe care nu l-am căutat, dar nu sunt fericit pe pământ și mi-e de grabă să plec iar. Visez fără încelare că simt iar mirosul tare de gudron și vântul aspru pe puntea Firecrest-ului meu, care m'așteaptă acolo de cealaltă parte a mării întinse.

Știu orice s'ar întâmpla, mă voi înalpaia către mare și mă gândesc la zilele fericite, care nu sunt departe, când Firecrest și cu mine vom pleca împreună către Pacific și insulele sale neasemuit de frumoase și versurile poetului englez îmi stăpânesc memoria:

„Trebuie să mă înalpaiez la mare. Căci chemarea fluxului este o
[chemare limpede.

E un strigăt sălbatic, de care trebuie
[să ascuți.

Și tot ceea ce e o zi cu vânt, cu nouri albi care plutesc...

Valul care se pierde, spuma care țâșnește și goelanzi cari strigă...

ALAIN GERBAULT

înarmați cu sulite. Urmă de Mauriciu, alergam și eu în goana mare spre fluviu, de teamă că sălbatecii să nu distrugă piroga. După ce s'a convins că șarpele era mort, un bătrân — vrăjitorul satului — ne rugă să-i dăm lui grăsimă de boa care, spunea el, e foarte bună pentru vindecarea boalelor de piele și a leprei.

În fine, după jupuirea șarpelui, dalui grăsimă vrăjitorului care o strânse cu multă grijă. Mauriciu păstră pielea pe care, înșirând-o pe niște mărcini, o trată cu cenușe. Apoi se așază să picteze un peisaj, în timp ce bătrânul vrăjitor îl privea cu multă atenție și curiozitate.

Pictorul scoase penele și pregăti culorile. Cutia cu tuburile era între dânsul și indigen. Acesta, văzând un tub mare cu alb de ceruză, îl șterpeli rupând-o fugă spre sat. Acasă, strângând de el așa cum observase pe pictor, vrăjitorul negru nu avea decât o dorință: să se facă alb! Căci îi plăcea culoarea oamenilor noștri.

După ce și-a mănjit figura, mâinile și o parte din corp culoarea se isprăvi. Văzând că nu-i ajunge să se vopsească peste tot, se gândi că

ar fi mai bine să lingă tubul de ce mai rămăsese pe dânsul. Poate că în felul acesta se va... înalbi, își închipuia el.

Rezultatul n'a întârziat de loc să se arate, căci — după un sfert de oră numai — hoțul se tăvălea pe jos, ținându-se cu mâinile de burta. Când l-am văzut era aproape pierdut. Șeful ordonă să i se aducă lapte de băt, ca să nu moară. Timp de două zile nefericitul negru o duse între viață și moarte. Când își veni în fire mărturisii că, vrând să se facă alb, a mâncat culoare din tub.

Re luarăm drumul spre Kitambi unde a trebuit să lăsăm piroga și să mergem să vedem pe fratele de sânge a lui Mauriciu, în țara căruia se spune că ar fi mulți pescăruși albi. Acesta era marele șef negru al Ambipo-ului. Ne aștepta căci i se vestise apropierea noastră. El ucise un bou, iar focurile aprinse iluminau pădurea din toate părțile.

— Vezi? Ne așteaptă! îmi spuse Mauriciu.

Patru detunături de armă pătraseră liniștea nopții. Șeful negru veni înaintea noastră. Locul era plin de indigeni cari se învârtău în jurul focurilor aducând lămpe, guli, orez, pui, ouă și fructe.

În fața noastră avam un negru uriaș, acoperit cu scoici găurite ce-i serveau de costum; un baston, semn al demnității, împodobit cu patru pene de cocoș, semn al puterii sale: acesta era șeful! În jurul lui erau șase negri ce băteau într-o tamburină.

Plecărăm după șef. În urma coloanei veneau hamalii noștri Sakalavi purtând pe umeri sticlării mici colorate (brățări, mărgele, etc.) și alte cadourile obișnuite.

Nu ne înșelaserăm, căci eram cu adevărat într-o țară de bandiți. Dacă n'ar fi intervenit imediat șeful ar fi dispărut — într-o clipă numai — toate armele și bagajele noastre.

După ce am luat oarecare precauții, încercând și armele, am or-

(Citiți urmarea în pagina 6-a).

SCSIREA ÎN AMERICA, DUPĂ UN PARCURS DE APROAPE 6000 DE KM.

Cu pavilionul francez la prora, cu pânzele bucăți, acelu pe care americanii l-au supranumit „the dare devil“, adică omul care a provocat pe dracu', a ajuns la Fort-Jotten, după 102 zile de luptă, cu valurile.

sulă pustie, ca să trăiască viața lui Robinson Crusoe, eroul său preferat.

CHEMAREA MĂRII de Alain Gerbault

Mulți au crezut că e tentativă de record, un gest șerocit să câștige celebritatea:

„N'au înțeles nimic din acel vis. Prin care marea îl chema cu duioșie, Căci nu era acum minciuna veche în care veșnic au trăit în sat.“

M'am hotărât să încerc trecerea Oceanului, spre a mă încredința pe mine însumi, că eram în stare să fac aceasta, și spre a dovedi străinilor că spiritul de aventuri pe mare, care făcuse din Franța, sub Ludovic al XIV-lea, cea mai mare putere maritimă, era încă viu.

Am cumpărat o barcă de 8 butoaie; m'am antrenat la toate mun-

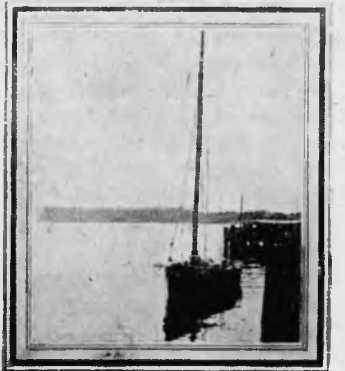
tesc, timp de trei săptămâni, cu câte un pahar de apă pe zi. Am îndurat cu răbdare suferințele setei. Ploaia uraganelor a venit torențial. După ce am suferit lipsa de apă, aveam acum apă prea multă. Tot timpul pe punte, expus intemperiiilor, pielea de pe trupul meu, de pe mâinile mele, deveni atât de moale, încât era o suferință groaznică să manevrez pânzele și funiile.

Îmi întrebunțam toate clipele, pe care le puteam răpi somnului, spre a repara pânzele, greu încercate de furtuni. Îmi amintesc că mi-a trebuit o noapte întreagă ca să repar un triunghi sfâșiat în bucăți. De dimineață un vânt năpraznic a rupt deodată, tot lucrul de 12 ore. M'am mulțumit să arunc bucățile în mare. Ce puteam face altceva? La ce ar fi folosit să mă tângui?

Într'un calm apăsător, atunci când vreme de ceasuri barca mea nu înainta, nu m'am plâns niciodată, căci aș putea avea vânt mai mult decât doresc, și nu sunt grăbit, căci sunt la mine pe bord cu cărțile mele, prietenii mei.

Când furtuna nu durează decât puține zile, de îndată ce vremea frumoasă vine iar, marinarul poate să se odihniască și să repare stricăciunile, dar când zilele urmează unele după altele, fără liniște, pericolul e mare, căci echipajul nu poate să se odihniască și să repare funiile și pânzele, tot atât de repede cum se rup.

Timp de 20 de zile am fost pradă uraganelor și a fost o luptă aspră,

FIRECREST

donat hamalilor să nu se depărteze de bagaje sub nici un motiv. Apoi începu ospățul: canibalii erau aproape morți de foame. Niciodată n'am văzut o argie asemănătoare. Baură și mâncară până la ziuă, cântând și jucând, cu pântecile gata să plesnească! Se tăvăleau pe jos, apoi reîncepeau iar a mânca și a petrece. Copiii, cu pântecile dilatate, se tăvăleau pe pământ plângând.

Șeful ne primise bine. Ziua următoare fu destinată odihnei și împărțirii darurilor.

Pădurea ce se desfășura pe o parte din regiune era foarte deasă și splendidă. Razele soarelui n'au nici o putere să pătrundă înaltul desis, format de lianele producătoare de

șind să captureze astfel pe tânărul animal.

În timpul acesta strigătele hăitașilor se auzeau tot mai sălbatice, ca și sunetele tam-tamului, asurzitor, când văzurăm vre-o zece bivoli alergând spre noi.

Tânărul animal, pe care Mauriciu reușise să-l prindă, se sperie la un moment dat și, cu o furie nebună, o rupse la fugă trântind jos și târând după el — prin mijlocul câmpiei — pe nefericitul meu prieten.

Cei zece bivoli se îndreptau drept spre noi. Eu stăteam ascuns într'un șanț, gata să trag la momentul prielnic. Când turma bivolilor ajunse cam la douăzeci de metri pusei

cauciuc, abanoși și alte multe feluri de arbori.

Acum trebuie să mergem și să vedem cum se adună mierea.

În scopul acesta se dă foc la o grămadă mare de frunze și erburi. Fumul produs nu reușea însă să îndepărteze toate albinile, și numai după multe înțepături am reușit să scoatem, dintr'o scoarbură de copac, faguri cu miere.

Mauriciu fu informat că pe platoul Akavandra se găseau bivoli sălbateci.

— Hotărăște-te odată! îmi zise el. Știi că n'am vânat niciodată asemenea animale. Cartușele ce avem pentru mistreți ne pot servi destul de bine și pentru bivoli.

Eu ezitam căci aveam presimțirea că riscăm să ne compromitem proiectele.

Șeful se oferă să ne întovărășească, arătându-ne și modul cum îi vom putea surprinde. Pe platou sunt făcute șanțuri. Hăitașii gonesc

pușca la umăr, ochesc și trag: glonțul însă a greșit ținta. Tocmai mă pregăteam să mai trag încăodată, când putui vedea că bivolul ce țara pe Mauriciu se prăbuși într'un șanț. Căderea aceasta neașteptată și izbitura atât de violentă buimăcira complet animalul.

Fără a mai sta o clipă pe gânduri mă repezii spre prietenul meu și, cu cuțitul de vânatoare ce nu mă părăsea niciodată, am tăiat numaidecât funia ce-l ținea legat de mână. În timp ce eu mă ocupam de Mauriciu șeful negrilor legă cu o funie bivolul, de unul din picioarele dinapoi.

În intervalul acesta hăitașii, urmărind mereu turma, reușiră să doboare doi bivoli sălbateci.

Cât despre Mauriciu, scăpă din această întâmplare numai cu câteva contuziuni, puțin grave, ceiace i-a dat posibilitatea ca — cu opt zile mai târziu — să poată călări pe bivolul care acum se îmblânzise.

bivolii. Dacă vre-un animal cade în șanț, indigenii aleargă și-l străpung cu sulițele.

Mauriciu găsi un arbore izolat în mijlocul podișului de unde, credea el, va putea vâna cu folos. Am luat cu noi și niște funii foarte rezistente.

Se știa că bivoli vânați vor fi destinați ospățului și de aceea se adunaseră negri de prin toate satele vecine. Peste două sute de războinici, în ținută de război, erau de față și jucau după sunetele tam-tamurilor.

Eu mergeam cu șeful tribului, care știa locurile pe unde vor trece bivoli speriați de gonași.

Deodată văzurăm un bivol tânăr fugând spre copacul unde se adăpostise Mauriciu. Din înălțimea arborelui, prietenul meu făcu un laț din funia ce avea și-l aruncă reu-

În timpul ospățului muriră doi oameni de indigestie provocată de abundența de carne.

Eram acum prin regiunea lacului Sakey pe care vroiam să-l vizităm. Pirogile ne fură puse la dispoziție și în plimbarea noastră, furăm întovărășiți de șeful negrilor și diavolul său de vrăjitor.

Mauriciu se urcă singur într'o barcă cu care vroia să traverseze erburile acvatice cu scopul de a face o frumoasă vânatoare. Deabea făcuse însă cincizeci de metri dela mal când, vrând să se aranjeze mai bine în pirogă, scăpă pușca în apă. Vrăjitorul văzuse. Mauriciu scoase din buzunar câteva monede de metal și-i spuse:

— Dacă-mi scoți carabina din apă, îți dau ție hani aceștia.

Vrăjitorul luă un băț și se cu-

Cel mai mare oraș din lume a fost făcut în 300 de ani

O RAȘUL New-York și-a sărbătorit anul acesta trei secole de existență. În 300 de ani, dintr'o insulă mică, Manhattan, care în limba indiană înseamnă adevărata insulă, s'a făcut cel mai mare oraș al lumii.

La 1524 un corsar francez, Verazzano debarcă aci și descrie apoi insula pentru prima dată. Cu 3 sferturi de secol mai târziu, la 1598 descind în această insulă și rămân în timpul iernii câteva echipagii de vapoare olandeze; iar în 1609, H. Hudson, navigând în socoteala „Companiei olandeze a Indiilor orientale”, se opri la această insulă cu vaporul său Halwe Mayen (Semiluna). Hudson se urcă pe fluviul care îi poartă astăzi numele, până la locul care se cheamă Albany, căutând o trecere către răsărit, pe care n'o găsi. În schimb observă că există, în aceste locuri, numeroase animale cu blană. Aceasta a atras pe olandezi, comercianți dibaci, în aceste părți. La 1612, 2 vapoare din Amsterdam, Tigrul și Fortuna, au venit să ancoreze aproape de acest loc Albany și au construit aci un sediu, căruia i-a dat numele de **Fortul Nassau**. Era un contuar, la fel cu numeroasele similare, construite în lumea nouă, și care slujă pentru schimbul de mărfuri cu indienii. S'au clădit case mici în Manhattan, în punctul care corespunde astăzi cu numărul 45 din Broadway.

La 1617 acest sediu, care aparținea Companiei Indiilor Occidentale, a fost întărit prin sosirea a 160 de coloniști, primii cari au venit cu intenția de a se instala în această parte a lumii. În același an sosește aci prima femeie Sarah Rapaelje.

Dar insula Manhattan n'a fost cumpărată dela pieile roșii cărora aparținea decât în 1626, când directorul general al insulei, **Peter Minuit**, a adunat pe șefii indieni, în locul unde se găsește astăzi Battery Place, și le-a oferit o ladă plină de mărgelă și de bijuterii fal-

fundă în apă. Câteva clipe mai târziu negrul ne striga depe malul lacului, arătându-ne carabina.

Diavolul acesta de sălbatice mergea pe fundul lacului, sub apă, ca și pe uscat. El ne-a explicat că nu are nevoie să iasă la suprafață și să respire deoarece se aprovizionează cu aer înainte de a se culunda.

Vrăjitorul iubea foarte mult pe prietenul meu și-i admira bagajele. Ceace-l uimea mai mult era aparatul fotografic.

Într'una din zile Mauriciu îl făcu să pozeze și credea că în aceiași seară chiar, la întuneric, va dezvolta clișeul. Într'adevăr, a doua zi, la soare, făcu o probă. Negrul nu-l slăbea cu privirile și căuta să înțeleagă.

Când își văzu chipul pe hârtie, sălbaticele fu cuprins de nebuneală: alerga traversând satul și învărtindu-se în jurul mizerabilului său bordei.

În jurul lui începură să se adune mai mulți negri. Vrăjitorul le explică ceiace văzuse și fu uimit că congenerii săi îl mai puteau recunoaște: el credea că nu-i decât o umbră și că Mauriciu i-a răpit vizibilitatea corpului, nelăsându-i decât simțurile.

După ce, cu mare ceremonie, se aprinse un foc, negrii merseră în satul vecin să roage pe vrăjitorul de acolo de a cere idolilor să dea — marelui negru! — ceiace Mauriciu îi răpise. Apoi fotografia fu arsă, iar doi iezi fură sacrificați. Grație unor daruri, afacerea nu luă proporții.

Plecarăm înapoi ușurați de bagaje, dar putem spune că ne-am distrat bine.

(trad. după A. Jacquier)

Al. Th. Drob.

se, în schimbul insulei. Șefii indieni au primit târgul pentru că aveau un continent întreg și mii de insule la fel de jur împrejurul lor. Și pentru 60 de florini, sau 24 de dolari de azi, au cedat terenul, a cărei valoare s'ar putea calcula, în zilele noastre, la câteva sute de miliarde de lei.

La 1628, insula care nu era decât un ținut mlășinos, bântuit de lupi, de pantere și uneori de urși, număra 270 de locuitori. Sărăcia acestora era destul de mare. Locuiau în case care aveau cel mult un etaj, cu 2 odăi, cu mobilă grosolană și mâncau în strachini de lemn, cu linguri de lemn. Orașul nou se numea Fortul Amsterdam și depindea de Olanda.

La 1633 insula se civilizează. I se trimite un preot, un învățător și e prima garnizoană, care numără 104 oameni. Tot atunci se instalează și prima cărciumă. Din an în an însă colonia s'a tot mărit. Mulți emigranți, veniți din Europa, ca să fugă de persecuțiile religioase, au fost atrași de dezvoltarea acestei așezări.

Între timp afacerile companiei nu mai erau atât de prospere. Metropolă pierdea din importanță și co-

de York. Fără nici un fel de declarație de război, în socoteala guvernului englez, ducele de York a luat în stăpânire insula, lăsând pe soldații săi în garnizoană.

Fort Amsterdam și-a schimbat, odată cu stăpânul, și numele, devenind, în onoarea Duceului, orașul New-York. De abia în anul următor se declară războiul dintre Anglia și Țările de Jos și rezultatul acestei lupte a confirmat situația de fapt în sensul că Olanda a cedat New-Yorkul, în schimbul coloniei mai îndepărtate **Sarınam**.

De atunci New-York-ul s'a dezvoltat în mod liniștit și istoria sa nu mai cuprinde nici un fapt important până la epoca războiului independenței.

La 1776, New-York-ul a fost cucerit de revoluționari; a fost reluat apoi de englezi, sub stăpânirea căroră a rămas până la 1783, când a fost liberat pentru totdeauna. În acest timp a devenit capitală, până la 1790, și numai gelozia celorlalte cetăți i-a retras acest titlu. Totuși dacă New-York-ul nu este în mod oficial capitala Statelor Unite, nu e mai puțin adevărat că acest oraș s'a dezvoltat astfel, încât a devenit centrul intelectual, artistic și

CUM A CUMPARAT PETER MINUIT INSULA MANHATTAN

loniștii erau nemulțumiți de impozitele mari care li-se luau. Stuyvesant a fost cel din urmă guvernator general. Sub dominația lui autoritară, dar înțeleaptă, Fort-Amsterdam a devenit cu adevărat o cetate întărită, al cărei centru era o fortăreață, făcută din cărămizi, cu locuința guvernatorului, cu un templu și o cazarmă pentru 300 de oameni. Zidul înconjurător al acestei cetăți trecea pe unde este astăzi Wall Street (Strada Zidului). În Broadway exista o poartă grea, pe care, în fiecare dimineață, primarul o deschidea, iar seara, după ce o incuia la loc, avea grijă să pună sentinele. Când poarta era deschisă, păstorul ducea turmele întregii cetăți la păscut și le readucea la apusul soarelui.

În a doua jumătate a secolului al XVII-lea, Fort-Amsterdam număra 1000 de locuitori. Casele, mai numeroase, aveau un caracter olandez, mobilierul celor mai cu stare se asemăna și dânsul cu cel din țările de jos ale Europei.

Viata nu era perfect liniștită. Nu numai clima era destul de aspră, cu veri călduroase și ierni foarte reci, dar la 1655 Fort-Amsterdam a fost atacat de 1900 indieni, cari numai cu sacrificiul a 100 de coloniști au putut fi respinși. Pieile roșii au luat atunci cu dânsii 50 de prizonieri. Fără îndoială că dacă indienii ar fi învins, fața lumii astăzi ar fi fost schimbată, și cine ar mai fi ținut socoteală despre distrugerea unei colonii neînsemnate, pe Hudson.

Dar ceace n'au putut face indienii prin luptă, a făcut-o Ducele

mai ales comercial, al întregii Americă de Nord.

În anul 1807, New-York-ul a asistat la plecarea celui dintâi vapor al lui Clermont, care a făcut drumul dela New-York la Albany în 32 de ceasuri în loc de 4 până la 6 zile, cât făceau corăbiile până atunci. Cornelius Wanderbilt, strămoșul unei generații de oameni de afaceri, dintre cei mai însemnați, a ajutat mult la dezvoltarea New-York-ului către modernismul la care a ajuns astăzi.

Toată lumea știe că astăzi New-York-ul este cel mai mare oraș al lumii. Suprafața lui acoperă aproape 80 de mii de hectare. Din Battery, mergând către nord, până la marginea cetății sunt 25 de km.; din Battery Coney Island sunt 16; până la Quensborough, la est, sunt 27; în sfârșit spre sud sunt 30. După ultimul recensământ din 1921 orașul valora 9 miliarde dolari. Populația este de 5 milioane oameni, iar traficul maritim al portului înseamnă o pătrime din totalitatea celui al Statele Unite.

Ne putem întreba desigur ce va deveni acest oraș în viitor, dacă numai în 300 de ani s'a putut transforma așa încât, dintr'o insulă neînsemnată și câteva colibe, să devină metropola în care casele au câte 56 și 60 de etaje.

În expoziția organizată cu prilejul sărbătoririi tri-centenarului, alături, de tablouri reprezentând vechea insulă Manhattan, s'a putut observa planul de dezvoltare în viitor, elaborat de imaginația inginerilor de azi ai New-York-ului.

CURIOZITĂȚI DIN TOATĂ LUMEA

ECLIPSA DE SOARE DELA 29 IUNIE

CĂȚIVA cititorilor ne-au cerut să le arătăm cum a decurs, în mod precis, eclipsa de soare dela 29 Iunie, în ținuturile unde a fost mai bine vizibilă.

În harta pe care o reproducem, se vede precis partea meridională a Norvegiei, de unde eclipsa totală dela 29 Iunie s'a observat bine. În 6 orașe din această parte a peninsulei Scandinaviei s'a putut vedea eclipsa în momentul când ea era totală: în Stavanger, în Haukelidsoeter, în Al, în Fagernes, în Ringebu și în Røros. După cum se vede de pe hartă, dintr'o întreagă regiune s'ar fi putut observa eclipsa, dar orașele notate sunt acele unde vizitatorii puteau veni mai ușor, Stavanger fiind un port frecventat de numeroase linii de navi-

gație, iar celelalte localități fiind stațiuni de cale ferată. Durata totalității eclipsei a fost scurtă, de abia o jumătate de minută, între orele 6:30 și 6:37, variind timpul după diferitele locuri de observare. Observatorii în această jumătate de minut au putut vedea discul soarelui complet ascuns de cel al lunii și au putut studia, de sigur că foarte fugitiv, fenomenele rare produse în timpul eclipselor, în special **coroana solară**, aceea parte luminoasă care înconjoară globul astrului nostru ca raze de glorie. De asemenea învățații s'au străduit să observe pe pământ acele faimoase „umbre” sburătoare, care apar pe pereții albi, fescicolele luminoase, mănunchiurile de raze, etc. toate acestea, din păcate, în timpul scurt de 30 de secunde.

Căci numai în scurtele clipe, ale eclipselor totale, se poate studia, cu adevărat, părțile constitutive ale atmosferei solare: protuberanțele, cromosfera și coroana.

De când se fac observații științifice, astronomia n'a avut la dispoziție decât 40 de eclipse totale, ceace înseamnă o sumă de 2 ceasuri și jumătate timp de observație, și în acest timp scurt s'au stabilit legile fizicii solare. Este aceasta un randament foarte frumos al timpului întrebunțat.

Deabia în anul 2026 vom avea posibilitatea să observăm, în țara noastră, o eclipsă totală, dar posibilitatea aceasta o vor utiliza strănepoții, căci noi, fără îndoială, ne vom fi eclipsat, până atunci, depe acest pământ.

RISIPA SOARELUI

LA 1882, Mouchot, inventatorul unui motor curios, care era mișcat de razele solare, a calculat că energia Soarelui, primită de un hectar expus în bătaia razelor sale, este egală cu 22.500 cai vapori (H. P.)

D. Emil Bellot, membru al Academiei de științe din Franța, într'o comunicare, a arătat că, prin radiație, Soarele pierde în fiecare secundă 4 milioane de tone din materia sa. Cu aceasta dărnicie, și presupunând că într'adevăr Soarele are vârsta de 300 milioane de ani, cât i se dă, totuș n'ar fi pierdut decât a zecea parte din masa lui. Această masă ar avea astăzi ca măsură 2×10^{27} , adică ar trebui

să înmulțim de 27 de ori 10 cu el însuși, sau să adăogăm 27 de nule după zece și să îndoim apoi rezultatul, spre a avea numărul de tone cât cântărește Soarele.

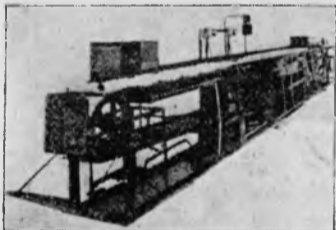
Aceste cifre au darul să ne îndemne la meditație și la... modestie.

CE TEMPERATURA AU ANIMALELE

TEMPERATURA omului este în mediu 37°; aceea a mamiferelor est egală, sau puțin superioară, și nu întrece 40°. Temperatura păsărilor e mai ridicată, mai ales pentru păsările, la care atinge 44°, și nu se coboară niciodată sub 38°. La animalele cu sânge rece, temperatura variază cu mediu inconjurător, fiind totdeauna puțin superioară sau puțin inferioară acestuia. Reptilele, cu pielea solzoasă și uscată, au o temperatură mai ridicată decât aceea a reptilelor goale, pierderile datorite evaporăției fiind mai însemnate la acestea din urmă. Peștii au o temperatură care întrece pe aceea a apei în care trăesc cu 0.60 până la 1° și 85.

STERILIZAREA OUALOR CU O MAȘINĂ ELECTRICĂ

NENUMĂRATE sunt aplicațiunile electricității și una dintre cele mai curioase este de sigur aceea care se datorește fabricii „General Electric Company” (Statele Unite), la sterilizarea ouălor. În această mașină, ouăle se cufundă într'o baie de ulei, încălzit la 77° C. Uleiul umple porii coajei și ferește astfel ouăle de aer. În acest fel ouăle se pot păstra proaspete, și fără miros, mai bine de un an. Aparatul, așa cum e construit, poate steriliza 360,000 ouă într'o zi de zece ceasuri. În rezervorul său de sterilizare încap 110 litri de ulei. Acest rezervor este închis cu o

invelitoare izolantă, care-l protejează de pierderile de căldură. Uleiul destinat acestui rezervor este aspirat cu o pompă de automobil, cu angrenaj, care-l scoate dintr'un bazin, așezat alături de aparat și care îl aduce îndărăt, la locul de plecare. Ouăle sunt implantate în mod automat în ulei, timp de 3 sec. și jumătate. Mașina întreagă e pusă în mișcare de un motor de jumătate cal; căldura îi este dată de 8 încăzitoare, cu o capacitate totală de 2 jum. kw. Căldura poate fi controlată în mod automat. Doi oameni sunt suficienți pentru a manipula mașina.

IN VÂRSTĂ DE 160 DE ANI

Gloria celei mai mari bătrânețe o are Fatma Hanom, o turcoaica care după documente autentice ar fi împlineit 160 de ani.

CONCURS INTERNAȚIONAL DE TENNIS DIN CLUJ

Săptămâna trecută, timp de 5 zile, a avut loc la Cluj un concurs internațional de tennis. Concursul a fost aranjat de Societatea sportivă. K. A. C. (Clubul athletic din Cluj) pe terenul acesteia, din Calea Victoriei 48.

În afară de Sportsmenii cei mai de seamă din țară, au participat la acest concurs și jucători de frunte, din Ungaria, prin

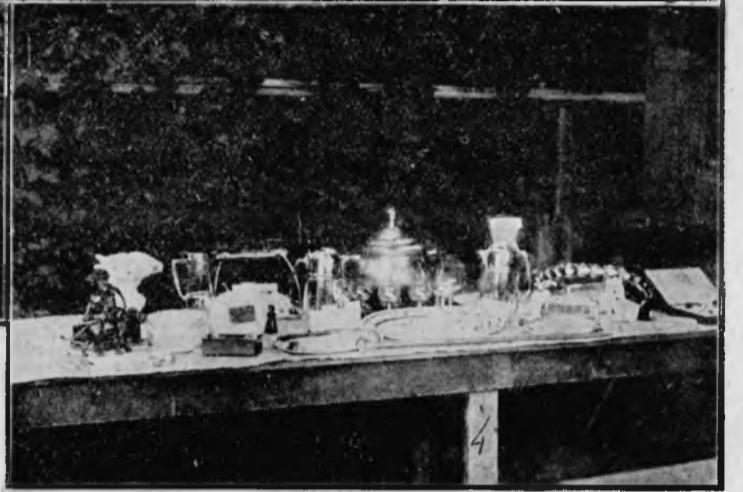
Campionatul orașului Cluj domni singuri (deținătorul Campionatului până în anul acesta Ivan Balași Jugoslavia). 1. Kerling Béla (M. A. C.) 2. Dr. Gh. Lupu (Hellas). 3. L. Dörner și R. Roman.

Domni perechi (deținătorul Campionatului până în anul acesta Dr. Marossy și Balași), 1.

T. C. B.) 1. d-na Fülöp (Hellas), 2. D-na Oláh (M. A. C.), 3. Arato (N. S. E.) și d-na Rosin (W.)

Doamne singure, categoria a doua. 1. Arato (N. S. E.), 2. D-na oRsin (W.), 3. Devecseri (Hagi-

Domni categoria a doua 1. Winternitz (K. A. C.), 2. Straub (K. A. C.), 3. Petrovici (N. S. E.)

1. Dublu domni pe teren. 2. Un grup de spectatori pe cari îi pasionează jocul. 3. Prințul Cantacuzino, care n'a izbutit să se claseze printre învingători. 4. Premii pentru campioni.

Kehrling

Dr. Lupu

Oláh și Kehrling

Dörner

tre cari și celebrul Kehrling Béla, Campionul satului vecin.

Am avut de înregistrat, cu prilejul acestui concurs internațional, și un succes al sportului românesc: în perechi, domni au eșit învingători Dr. Lupu și Dörner, împotriva lui Kehrling și Oláh din echipa ungară M. A. C. Z. (Clubul athletic maghiar).

Rezultatul detaliat al concursului a fost următorul:

Dr. Lupu și Dörner (Hellas), 2. Kehrling și Oláh (M. A. C.), 3. Frații Straub.

Perechi mixte (Deținătorul Campionatului D-na Schlosser și R. Roman), 1. Kehrling și d-na Oláh (M. A. C.), 2. Dörner și d-na Fülöp, 3. Kiss și Reti (M. S. E.)

Doamne singure (deținătorul Campionatului d-na Schlosser

Domnișoare singure (Campionat pentru tineri), 1. Clara Arato (N. S. E.), 2. O. Farcaș (Hagi-bor), 3. B. Aslan (K. A. C.)

Băieți singuri (Campionat pentru tineri), 1. Botez (T. C. B.), 2. Réthy (MSE), 3. Csutak (TSC).

Intregul concurs de campionat a fost urmărit cu multă atenție de un public numeros, nu numai din Cluj, dar și din capitală și restul țării.

LECȚIA DE AUTOCONDUCERE

Așa, acum vă voi arăta, cum se merge înapoi!

Citiți și răspândiți REALITATEA

„Realitatea” în 12 pagini

Bunavoința pe care marele public a arătat-o „Realității Ilustrate” ne-a îndemnat să ne străduim a scoate revista în condițiuni tot mai bune, cu un material tot mai ales, cu ilustrațiile cele mai interesante.

Astăzi cadrele revistei au devenit prea înguste, pentru cerințele cititorilor. În consecință cu începere dela 1 Septembrie cor. „Realitatea” își va mări formatul, va apărea în 12 pagini și va conținea următoarele rubrici, în afară de cele pe care le are:

PAGINA TEATRALĂ ȘI ARTISTICĂ.

O nvelă tradusă din cei mai buni autori.

PAGINA SPORTIVĂ.

Hazuri și glume, viața veselă.

CRONICA CINEMATOGRAFICĂ.

RUBRICA JOGURILOR ȘI A PROBLEMELOR.

Din lumea largă...

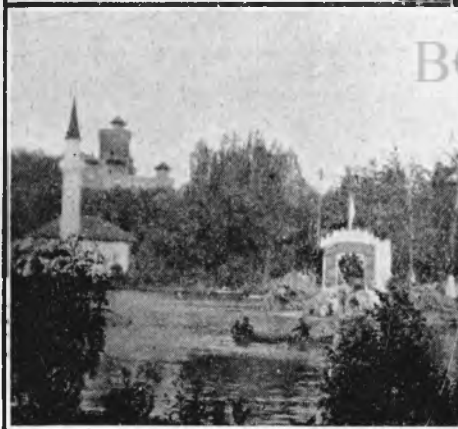
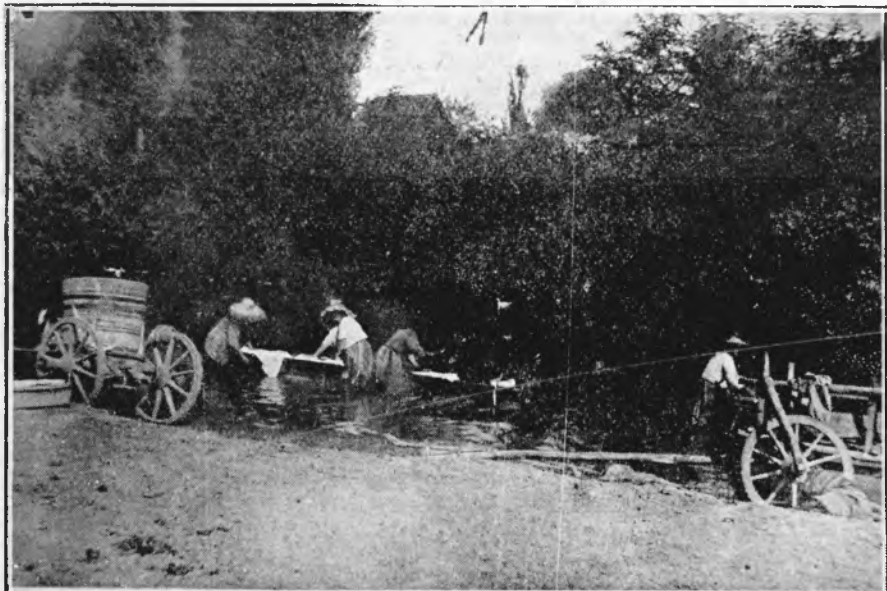
CONCURSURILE „REALITĂȚII”.

Curiozități ilustrate.

Prețul revistei noastre dela 1 Septembrie va fi de 7 lei.

Suntem convinși că cititorii apreciind silințele noastre de-a face din „Realitatea” o revistă pe gustul tuturor, o revistă care să fie mândria tehnicii românești, ne va acorda și de acum înainte solitudinea sa.

Concursul fotografic al Realității

In această săptămână au reușit la concurs următoarele fotografii:

1. Szánto Gergely din Păsăreni jud. Mureș: Femei la spălatul rufelor în Valea Nirajului. (A câștigat premiul de 500 lei). 2. O vedere de pe șoseaua Petroșeni-Bănița. Fotografia e luată din automobil în plină viteză de N. N. din București. 3. și 4. S. Hascalovici București. Vederi din Parcul Carol. 5. Radu Lajos, Borsec: Patriarhul Miron Cristea. 6. George M. Medianu elev de liceu, București: Mănăstirea Păsărea din jud. Ilfov.

LA CONCURSUL DE MOTOCICLETE PENTRU PREMIUL NEGEL a reușit cel dintâi pe distanța București—Sinaia d-l Moraru unul dintre cei mai de seamă motorcicliști ai noștri.

Secretarul Legației noastre la Washington

D-L VINTILĂ PETALA

noul Secretar al legației noastre de la Washington, își va lua postul în primire, la 1 Septembrie. D-l Vintilă Petala a fost Comisar Regal la Consiliul de Război al Corpului VI Armată, apoi procuror la Tribunalul Cluj și, în urmă, substituit de procuror general, la Curtea de Apel din același oraș. În 1920, d-l Petala și-a început cariera diplomatică, funcționând ca Secretar de legație la Vatican și în urmă ca secretar al legației române din Paris. În noul său post, d-l Vintilă Petala va avea să se ocupe de problema coloniilor românești din Statele Unite ale Americii. Îi dorim izbândă deplină, în această chestiune.

RECORDUL LUMII ÎN DURATA DE SBOR

Piloții Edzard și Ristics au bătut recordul mondial de durată, cu un avion Junker, cu 52 de ore și 23 de minute, petrecute în aer, fără aterisare. Ilustrația noastră arată: la stânga avionul cu care acest record a fost obținut, sus pilotul Edzard jos pe Ristics.

CEL MAI BUN OCHITOR DIN ROMÂNIA

George Spijafca, soldat în Regimentul 11 Călărași (Contingentul 1927), în concursul de tragere, care a avut loc la București, în ziua de 15 Iunie cor., s'a distins ca cel mai bun ochitor. Soldatul Spijafca a câștigat Cupa de onoare și a căpătat din partea d-lui Colone! Silny, Comandantul Regt. 11 Călărași, 1000 lei recompensă

ADUNAREA GENERALA A CORPORAȚIEI INDUSTRIALE DIN CLUJ

La Camera de Comerț din Cluj, s'a ținut adunarea generală anuală, a corporației Industriale. Fotografia noastră reprezintă un grup de industriași și meseriași, în frunte cu președintele corporației, d. A. Moldovan, eșind dela adunare.

